

Startside>Anlæggelse af retssag>Hvor og hvordan>Hvilket lands love gælder?

Hvilket lands love gælder?

Kroatien

1 Retskilder

1.1 National ret

I Kroatien er international privatret reguleret ved loven om international privatret (*Zakon o međunarodnom privatnom pravu, ZMPP*) (*Narodne novine* (Kroatiens lovtidende) nr. 101/17), som trådte i kraft den 29. januar 2019. ZMPP fastsætter, hvilken lov der finder anvendelse på privatretlige forhold med en international dimension, domstolens og de øvrige kroatiske myndigheders kompetence i privatretlige forhold med en international dimension og procedureregler samt anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser. ZMPP finder anvendelse på privatretlige forhold med en international dimension på den betingelse, at de ikke er reguleret i henhold til juridisk bindende EU-retsakter samt internationale konventioner og andre love, som er gældende i Kroatien.

1.2 Internationale aftaler

Haagerkonventionen af 1954 om civilproces

Haagerkonventionen af 1961 om lovkonflikter vedrørende formen for testamentariske dispositioner

Haagerkonventionen af 1971 om lovvalg ved trafikuheld

Haagerkonventionen af 1973 om lovvalg ved produktansvar.

1.3 Vigtigste bilaterale aftaler

Ifølge meddelelsen om succession er Kroatien blevet part i flere bilaterale internationale konventioner såsom aftaler om gensidig retshjælp, konsulære konventioner samt handels- og søfartstraktater. Der er indgået aftaler om gensidig retshjælp med visse stater, som også indeholder regler om lovkonflikter:

Aftalen om gensidigt retligt samarbejde med Østrig af 1954, Wien den 16. december 1954

Aftalen om gensidig retshjælp med Bulgarien af 1956, Sofia den 23. marts 1956

Aftalen med Tjekkiet om retligt samarbejde i civile, familieretlige og strafferetlige sager, Beograd den 20. januar 1964

Aftalen om gensidigt retligt samarbejde med Grækenland af 1959, Athen den 18. juni 1959

Aftalen om gensidigt retligt samarbejde med Ungarn af 1968.

2 Anvendelse af lovvalgsregler

2.1 Myndighedernes anvendelse af lovvalgsregler

I retsforhold med en international dimension anvender domstolene international privatret ad tre veje, nemlig ved reglerne om lovkonflikter, altovervejende ufravigelige regler og særlige materielle regler.

2.2 Renvoi (tilbagevisning og viderehenvielse)

Artikel 9 i ZMPP fastsætter, at hvis en anden stats lovgivning skal anvendes i henhold til bestemmelserne i ZMPP, anvendes de retsregler, der er gældende i den pågældende stat, med undtagelse af dens regler om lovvalg.

2.3 Ændret tilknytning

En ændring i status henviser til den situation, i hvilken de faktiske omstændigheder, som tilknytningen er baseret på, ændrer sig i løbet af retsforholdets varighed, hvilket kan medføre, at det er en anden lov, der finder anvendelse. Selv om det er den samme regel om lovkonflikt, der finder anvendelse, sker der en ændring i de faktiske omstændigheder, som tilknytningen er baseret på. Sådanne spørgsmål opstår kun, når den gældende ret fastlægges med udgangspunkt i en variabel og ikke en varig tilknytning.

ZMPP's artikel 21 bestemmer, at hvis et aktiv, til hvilket der allerede er erhvervet en tinglig rettighed, transporteres til en anden stat, reguleres erhvervelsen eller tabet af denne rettighed i henhold til den ret, på grundlag af hvilken den pågældende tinglige rettighed er erhvervet. Rettighedens art og indhold bestemmes af retten i den stat, hvor aktivet befinder sig. Hvis der ikke er erhvervet nogen tinglig rettighed til et aktiv, der transporteres fra en stat til en anden, tages der hensyn til de begivenheder, der er indtruffet i sidstnævnte stat, med henblik på erhvervelsen eller tilbagekaldelsen af denne rettighed.

2.4 Undtagelser fra anvendelsen af lovvalgsreglerne

Den lov, der finder anvendelse i henhold til ZMPP's bestemmelser, finder undtagelsesvis ikke anvendelse, når det klart fremgår af samtlige faktiske omstændigheder, at det privatretlige retsforhold kun har en ubetydelig tilknytning til denne lov, og at det har nær tilknytning til en anden lov (artikel 11). En anden stats regler, som finder anvendelse i henhold til ZMPP's bestemmelser, anvendes ikke, hvis deres anvendelse åbenlyst tilsidesætter de grundlæggende retsprincipper i Kroatien (artikel 12).

Uanset ZMPP's øvrige bestemmelser kan retten anvende en bestemmelse i kroatisk lovgivning, der anses for at være så vigtig for beskyttelsen af offentlighedens interesser i Kroatien, herunder den politiske, sociale og økonomiske organisation, at den finder anvendelse i alle situationer, der falder ind under dens anvendelsesområde, uanset hvilken lov der i øvrigt finder anvendelse. Hvis opfyldelsen af en bestemt forpligtelse helt eller delvist er i strid med en bestemmelse i loven i den stat, hvor denne forpligtelse skal opfyldes, kan retten anvende denne bestemmelse. Når retten afgør, om bestemmelsen skal finde anvendelse, tager den hensyn til bestemmelsens art og formål samt til konsekvenserne af afgørelsen om, hvorvidt den skal finde anvendelse eller ej (artikel 13).

2.5 Vurdering af den relevante fremmede lov

En ret eller en anden kroatisk myndighed fastsætter indholdet af den anden stats lovgivning af egen drift. Den fremmede ret anvendes som fortolket i den pågældende stat. En ret eller en anden kroatisk myndighed kan anmode justitsministeriet eller en anden myndighed, sagkyndig eller specialiseret institution om at afgive en udtalelse om indholdet af den fremmede ret. Parterne kan fremlægge offentlig- eller privatretlige dokumenter vedrørende indholdet af fremmed ret. Når det ikke er muligt at fastlægge indholdet af fremmed ret på en af de anførte måder, er det kroatisk ret, der finder anvendelse (artikel 8).

3 Lovvalgsregler

3.1 Kontraktlige forpligtelser og retsakter

Den ret, der finder anvendelse på kontraktlige forpligtelser, fastsættes i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser (Rom I).

Den ret, der finder anvendelse på kontraktlige forpligtelser, som er udelukket fra Rom I-forordningens anvendelsesområde, og for hvilke der ikke er fastlagt lovvalgsregler i en anden lov eller international aftale, som er gældende i Kroatien, fastsættes i overensstemmelse med de bestemmelser i Rom I-forordningen, der finder anvendelse på disse kontraktlige forpligtelser.

3.2 Erstatning uden for kontraktforhold

Den ret, der finder anvendelse på forpligtelser uden for kontrakt, fastsættes i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 864/2007 af 11. juli 2007 om lovvalgsregler for forpligtelser uden for kontrakt (Rom II-forordningen).

Den ret, der finder anvendelse på forpligtelser uden for kontrakt, som er udelukket fra Rom II-forordningens anvendelsesområde, og for hvilke der ikke er fastlagt lovvalgsregler i en anden lov eller international aftale, som er gældende i Kroatien, fastsættes i overensstemmelse med de bestemmelser i Rom II-forordningen, der finder anvendelse på forpligtelser uden for kontrakt.

Den ret, der finder anvendelse på forpligtelser uden for kontrakt, som skyldes trafikuheld, fastsættes i Haagerkonventionen af 4. maj 1971 om lovvalg ved trafikuheld.

Den ret, der finder anvendelse på producenters ansvar for defekte produkter, fastsættes i Haagerkonventionen af 2. oktober 1973 om lovvalg ved produktansvar.

3.3 Personalstatut, aspekter vedrørende civil status (navn, bopæl, funktion)

En fysisk persons rets- og handleevne reguleres i overensstemmelse med loven i den stat, hvor den pågældende er statsborger. En person kan ikke fratages sin rets- og handleevne ved at skifte statsborgerskab.

En fysisk persons efternavn og fornavn reguleres i overensstemmelse med loven i den stat, hvor den pågældende er statsborger.

Hvis et ægteskab indgås i Kroatien, kan ægtefællerne bestemme, hvilket efternavn de ønsker at benytte, på grundlag af loven i den stat, hvor den ene af ægtefællerne er statsborger, eller, hvis mindst en af dem har sædvanligt opholdssted i Kroatien, på grundlag af kroatisk ret.

De retlige repræsentanter kan fastsætte et barns efternavn og fornavn ved civilstandsregistret på grundlag af loven i den stat, hvor den ene af repræsentanterne er statsborger, eller, hvis mindst en af dem har sædvanligt opholdssted i Kroatien, på grundlag af kroatisk ret.

3.4 Fastlæggelse af forældre-barn-forhold, herunder adoption

Den lov, der finder anvendelse på forholdet mellem forældre og børn, fastsættes i henhold til Haagerkonventionen af 1996 om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældreansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn (Haagerkonventionen af 1996).

Den lov, der finder anvendelse på forhold mellem forældre og børn, som er udelukket fra anvendelsesområdet for Haagerkonventionen af 1996, og for hvilke der ikke er fastlagt lovvalgsregler i en anden lov eller international aftale, som er gældende i Kroatien, fastsættes i overensstemmelse med de bestemmelser i Haagerkonventionen af 1996, der regulerer sådanne forhold.

Den lov, der ved en sags indledning finder anvendelse på fastlæggelse eller anfægtelse af moderskab eller faderskab, er:

1. loven på det sted, hvor barnet har sædvanligt opholdssted, eller
2. hvis det tilgodeser barnets tarv, loven i den stat, hvor barnet er statsborger, eller loven i den stat, hvor den, hvis moderskab eller faderskab skal fastlægges eller anfægtes, er statsborger.

Den lov, der finder anvendelse på anerkendelse af moderskab eller faderskab, er:

1. loven i den stat, hvor barnet er statsborger, eller loven i den stat, hvor barnet har sædvanligt opholdssted på datoen for anerkendelsen, eller
2. loven i den stat, hvor den, der anerkender moderskabet eller faderskabet, er statsborger, eller loven i den stat, hvor vedkommende har sædvanligt opholdssted på datoen for anerkendelsen.

3.4.1 Fastlæggelse af forældre-barn-forhold

Proceduren for adoption eller ophævelse af adoption reguleres i overensstemmelse med loven i den stat, hvor adoptanten og adoptivbarnet er statsborgere. Hvis adoptanten og adoptivbarnet har forskelligt statsborgerskab, reguleres proceduren for adoption eller ophævelse af adoption i henhold til loven i begge de stater, hvor de er statsborgere.

Hvis adoptanter adopterer sammen, reguleres betingelserne for adoption og ophævelse af adoption – ud over af loven i den stat, hvor adoptivbarnet er statsborger – i overensstemmelse med loven i den stat, hvor de to adoptanter er statsborgere. Hvis adoptanterne på adoptionsdatoen har forskelligt statsborgerskab, er det loven i den stat, hvor de har fælles sædvanligt opholdssted, der finder anvendelse. Hvis de på adoptionsdatoen ikke har et fælles sædvanligt opholdssted, er det loven i de stater, hvor adoptanterne er statsborgere, der finder anvendelse.

For så vidt angår adoptionens retsvirkninger er det loven i den stat, hvor adoptanten og adoptivbarnet er statsborgere på adoptionsdatoen, der finder anvendelse. Hvis adoptanten og adoptivbarnet på adoptionsdatoen har forskelligt statsborgerskab, er det loven i den stat, hvor de har fælles sædvanligt opholdssted, der finder anvendelse. Hvis de på adoptionsdatoen ikke har et fælles sædvanligt opholdssted, og en af dem er kroatisk statsborger, er det kroatisk lov, der finder anvendelse. Hvis hverken adoptanten eller adoptivbarnet er statsborger i Kroatien, er det loven i den stat, hvor adoptivbarnet er statsborger, der finder anvendelse.

Når adoption i barnets oprindelsesstat ikke bevirker, at retsforholdet mellem forælderen og barnet bringes til ophør, kan adoptionen ændres til en adoption med en sådan virkning, såfremt de personer, institutioner eller kompetente myndigheder, hvis samtykke eller tilladelse er nødvendig for adoptionens gennemførelse, har givet eller giver samtykke til en sådan adoption, og hvis adoptionen tilgodeser barnets tarv.

Hvis anvendelsen af fremmed ret (på grundlag af ovenstående) tilsidesætter adoptivbarnets interesser, og hvis adoptivbarnet eller adoptanten/adoptanterne tydeligvis har tæt tilknytning til Kroatien, finder kroatisk ret anvendelse.

3.5 Ægteskab, ugifte/samlevende, partnerskaber, skilsmisse, separation og underholdspligt

3.5.1 Ægteskab

Betingelserne for indgåelse af ægteskab i Kroatien reguleres for begge personer ifølge loven i den stat, hvor de er statsborgere på datoen for ægteskabets indgåelse. Ægteskabet vil ikke blive indgået, hvis det åbenbart tilsidesætter de grundlæggende retsprincipper i Kroatien.

Kroatisk ret finder anvendelse for så vidt angår formkravene til ægteskab indgået i Kroatien.

Et ægteskab indgået i udlandet anerkendes, når det er indgået i overensstemmelse med den pågældende stats lovgivning.

Et ægteskab indgået i udlandet mellem personer af samme køn anerkendes som et livspartnerskab, når det er indgået i overensstemmelse med den pågældende stats lovgivning.

Et ægteskabs gyldighed reguleres i henhold til den lov, der fandt anvendelse på ægteskabets indgåelse.

Skilsmisse reguleres i henhold til den lov, som ægtefællerne har valgt. Ægtefællerne kan vælge en af følgende lovgivninger:

1. loven i den stat, hvor begge ægtefæller har sædvanligt opholdssted på datoen for beslutningen, eller
2. loven i den stat, hvor de havde deres sidste fælles sædvanlige opholdssted, hvis en af dem stadig har sædvanligt opholdssted i denne stat, eller
3. loven i den stat, hvor mindst en af dem var statsborger på tidspunktet for beslutningen, eller
4. kroatisk lovgivning.

Aftalen om lovvalg som omhandlet i punkt 1 ovenfor skal indgås skriftligt. Den kan indgås eller ændres senest på datoen for skilsmissesagens indledning.

Hvis ikke ægtefællerne har valgt, hvilken lov der finder anvendelse (i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 36 i ZMPP), reguleres skilsmissem i følgende:

1. loven i den stat, hvor begge ægtefæller på datoen for skilsmissemagens indledning har sædvanligt opholdssted, eller
2. loven i den stat, hvor de havde deres sidste fælles sædvanlige opholdssted, hvis en af dem stadig har sædvanligt opholdssted i denne stat, eller
3. loven i den stat, hvor de er statsborgere på datoen for skilsmissemagens indledning, eller
4. kroatisk lovgivning.

3.5.2 Ugifte/samlevende og partnerskaber

Betingelserne og proceduren for indgåelse og ophævelse af et officielt livspartnerskab i Kroatien, som er registreret i registret over livspartnerskaber, reguleres i henhold til kroatisk lovgivning.

Et livspartnerskab mellem to personer af samme køn, der er indgået i en anden stat, anerkendes i Kroatien som et livspartnerskab, hvis det er indgået i overensstemmelse med den pågældende stats lovgivning.

Indgåelse og ophævelse af et uofficielt livspartnerskab reguleres i henhold til loven i den stat, til hvilken det har eller – hvis det er afsluttet – havde den nærmeste tilknytning.

3.5.3 Skilsmisse og separation

Skilsmisse reguleres i henhold til den lov, som ægtefællerne har valgt. Ægtefællerne kan vælge en af følgende lovgivninger:

1. loven i den stat, hvor begge ægtefæller har sædvanligt opholdssted på datoen for beslutningen, eller
2. loven i den stat, hvor de havde deres sidste fælles sædvanlige opholdssted, hvis en af dem stadig har sædvanligt opholdssted i denne stat, eller
3. loven i den stat, hvor mindst en af dem var statsborger på datoen for beslutningen, eller
4. kroatisk lovgivning.

Aftalen om lovvalg indgås skriftligt. Den kan indgås eller ændres senest på datoen for skilsmissemagens indledning.

Hvis ikke ægtefællerne har valgt, hvilken lov der finder anvendelse (i henhold til bestemmelserne i artikel 36 i ZMPP), reguleres skilsmissem efter:

1. loven i den stat, hvor begge ægtefæller på datoen for skilsmissemagens indledning har sædvanligt opholdssted, eller
2. loven i den stat, hvor de havde deres sidste fælles sædvanlige opholdssted, hvis en af dem stadig har sædvanligt opholdssted i denne stat, eller
3. loven i den stat, hvor de er statsborgere på datoen for skilsmissemagens indledning, eller
4. kroatisk lovgivning.

3.5.4 Underholdspligt

Den lov, der finder anvendelse på underholdspligt, fastlægges i henhold til Haagerprotokollen af 23. november 2007 om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt.

3.6 Formueforholdet mellem ægtefæller

Den lov, der finder anvendelse på ægtefællers formueforhold, fastlægges i henhold til Rådets forordning (EU) 2016/1103 af 24. juni 2016 om indførelse af et forstærket samarbejde på området for kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller.

3.7 Arv i henhold til lov eller testamente

Den lov, der finder anvendelse i arvesager, fastlægges i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012 af 4. juli 2012 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende arv, og om accept og fuldbyrdelse af officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis (EUT L 201 af 27. juli 2012).

Den lov, der finder anvendelse for så vidt angår formen for testamentariske dispositioner, fastlægges i overensstemmelse med Haagerkonventionen af 5. oktober 1961 om lovkonflikter vedrørende formen for testamentariske dispositioner.

3.8 Ejendomsret

Tinglige rettigheder til aktiver reguleres i henhold til loven på det sted, hvor aktivet befinder sig.

3.9 Insolvens

Likvidation reguleres i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/848 af 20. maj 2015 om insolvensbehandling (omarbejdning).

Sidste opdatering: 06/02/2023

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.